

znanja vsak četrtok
in velja s poštnino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četr leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravitelstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Določniki katol. tla-
kovnega društva do-
živajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 70 h.

Rokopis se ne vra-
tajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Če oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natise enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 50.

V Mariboru, dne 14. decembra 1899.

Tečaj XXXIII.

Konsumna društva.

Sedaj so konsumna društva na dnevnem redu. Vse piše, govori in se prepira o njih. Tudi mi prosimo danes za besedo o dnevnem redu. Toda govorili ne bomo v imenu kake stranke ali kakega večjega ali manjšega kroga somišljenikov, ampak le v svojem lastnem imenu. Vso odgovornost za ta članek nosi torej le uredništvo. Govorili bomo mirno in stvarno. Ker nam je za stvar, za občni blagor, zato radi vsprejememo za prihodnje številke članke o konsumnih društvih, bodisi za ali proti, bodisi iz teh ali onih krogov. Edino kar zahtevamo, je, da so mirni in stvarni, kakor mi danes.

Ali ima ljudstvo pravico ustanovljati konsumna društva? Po našem prepričanju: **da**. Trgovski stan je posredovalni stan. Trгоvec posreduje med producentom (proizvajalcem) in konsumentom (kupovalcem). Ako na pr. naenkrat v kakem okraju 100 ljudi noče več tujega posredovanja, ampak ako stopi teh 100 kupovalcev (konsumentov) s proizvajalcem v neposredno zvezo, ne moremo reči, da bilo to krivično, nenravno, nepošteno. Naravni zakon tega ne prepoveduje. A tudi državni zakon ne stavi nobenih ovir, ampak še celo podeljuje takim konsumnim zadrugam zdatne olajšave. Pravica, snovati konsumna društva, je torej nedvomljiva. Mislimo, da tega tudi nikdo še dosedaj ni zanikal, tudi noben trgovec ne. Pač pa se na naslednje vprašanje jako različno odgovarja.

Ali se naj ljudstvo poslužuje pravice, da si snuje konsumna društva? Naše uredništvo na to vprašanje ne more odgovoriti ne z «da» in ne z odločnim «ne».

Za snovanje konsumnih društev govorijo naslednje okolnosti: 1. Ljudstvo ima z njimi gospodarski dobiček. Blago dobivajo ceneje kakor pri trgovcih. To uči skušnja. 2. Ljudstvo se pri konsumnih društvih trgovinsko izobrazuje. Naše ljudstvo je v trgovinskem oziru še jako neizobraženo. O ceni blaga nima mnogo pojmov in popolnoma zaupa trgovcu. Vsled tega je izdano naše ljudstvo docela milosti ali nemilosti trgovčevi. Za zahtevan denar mu lahko da trgovec, kolikor hoče, lahko da danes več, jutri manj. Edina kontrola trgovčeva je tekmovanje (konkurenca) s tovariši. Ali to se suče lahko v oni visokosti, kjer nobenemu trgovcu ne škoduje občutljivo. 3. Narodni kapital se v konsumnih društvih obrestonosno nalaga. Čeprav je med našim ljudstvom veliko bede, je vendar med njim še tudi veliko denarja. Naši denarni zavodi imajo po mnogih krajih več shranjenega denarja, kakor ga morejo izposoditi. Zato so prisiljeni vložene svote vlagati pri drugih denarnih zavodih, kjer slučajno potrebujejo denar. Denarni zavodi pa, kojim stojijo konsumna društva ob strani, imajo vedno skoro premalo denarja. Konsumno društvo potrebuje za nagli promet mnogo denarja, izposojuje pa si ga v denarnem zavodu. S konsumnim društvom pride torej v denarni zavod življenje. Naši posojilničarji bodo sploh morali začeti misliti na

podjetja, v katera bodo lahko polagali denarne svote, ki sedaj ležijo v posojilnicah malodane v izgubo. In konsumno društvo je prvi in najprimitivnejši korak do takih podjetij. Nam se zdi, da so slovenski posojilničarji že to tudi doznali, kajti ustanovili so letos v Celju zadrugo za železnino — tudi nekako konsumno društvo — kojoj so posvetili sicer višjemu namenu, narodni samobrambi, a vendar tudi kot podjetje, pri katerem se lahko plodonosno udeležuje narodni kapital. 4. Konsumna društva branijo ljudstvo pred nepoštenimi trgovci. Radi priznavamo, da je mnogo poštenih trgovcev med nami, a tudi trgovci sami ne bodo hoteli tajiti, da se nahajajo med njimi tudi nepošteni trgovci, ki delajo z velikanskimi procenti in prodajejo najslabše blago. 5. Konsumna društva osvobojujejo naše ljudstvo iz rok nemških ali nemčurskih trgovcev ter ne pomagajo množiti nemškega kapitala ampak slovenskega. Da so torej konsumna društva potrebna, kjer ni slovenskih trgovcev, v tem so si prijatelji in neprijatelji edini.

Proti snovanju konsumnih društev govorijo sledeči razlogi: 1. Ljudstvo se je premalo trgovinsko izobrazilo, tako da je za odbor in nadzorstvo takih društev le težko dobiti izvedenih mož. 2. Vsled tega je tako podjetje nevarno, ne sicer za konsumljane, kajti ti morejo izgubiti le podvojene svoje deleže, pač pa za one osebe, ki posojujejo društvu denar ali dajejo blago. 3. Konsumna društva slabijo tudi poštene narodne trgovce. Mi nočemo reči, da jih uničujejo, kajti to ni res. Aparat konsumnega društva stane

Listek.

Kakšen je bil Kristus?

Plemenita rodbina Cezarini v Rimu hrani na videz brez vrednosti listino, ki je pa v resnici neprecenljiva. Ta dragocenost je lastnoročno pismo deželnega namestnika iz Judeje, Publija Lentula, prednika Poncija Pilata. Lentul namreč poroča rimskemu cesarju Tiberiju o Odrešeniku sveta, Jezusu Kristusu. Našim bralcem poklonimo slovenski prevod tega pisma. Glasi se pa tako-le:

«Zvedel sem, o Cezar, da želiš zvedeti, kar Ti tem potom poročam. Mož, po katerem me vprašaš, živi tukaj, je visoko čislán in se imenuje Jezus Kristus. Ljudstvo ga imenuje preroka, učenci njegovi pa ga imajo za sinu Božjega, stvarnika nebes in zemlje in vseh stvari, ki so na svetu ali so kdaj bile. Resnično, o Cezar, vsaki dan je slišati o Kristusu čudeznih stvari. Mrtve oživlja, bolnike ozdravlja z jedno besedo. On je srednje velikosti in kaj lepega obraza. Njegovo obličje je tako veličastno, da ga tisti, ki ga vidijo, ljubijo in se ga objednem bojé. Njegovi lasje imajo barvo dobro zrelega lešnika ter so do ušes gladko počesani, od ušes doli pa so prstene barve ali še svitlejši. Po šegi Na-

zarejcev ima lase v sredi predeljene. Njegov pogled je resen, in presunljive njegove oči so podobne solnčnim žarkom, tako da zaradi bleska ne more nihče vanje gledati. Ako žuga, vzbudi trepet, ako svari, je prikupljiv. On je bolj častljivo vesele volje. Pripovedujejo, da ga ni videl še nihče niti smejati niti jokati se. Njegovi prsti in roke so kaj lepe. Njegovi govori napravljajo na poslušalce jako dober vtis. Videti ga je redko, pa še takrat je kaj resen. Zdi se, da je on najlepši mož, kar se jih more videti ali misliti.

Njegova mati velja, kar ljudje pomnijo, v tej deželi za najlepšo ženo. Ako ga Tvoje Veličanstvo, o Cezar, videti želi, kakor si mi bil pisal, sporoči mi, in takoj Ti ga tje pošljem. S svojim naukom vzbuja občudovanje vsega Jeruzalema. Učil se ni nikdar, vendar zna vse nauke na pamet. Hodi bos in gologlav. Mnogi se mu posmehujejo; kateri pa njegove nauke poslušajo, se mu čudijo in trepetajo pred njim. Pravijo, da tacega človeka v tem okraju ni bilo še nikdar videti niti o njem slišati. — Kakor mi mnogi Judje pripovedujejo, ni znal še nikdo tako modro svetovati, kakor ta Kristus. Mnogo Judov ga priznava za Boga in vanj veruje; mnogo jih je pa tudi, ki ga pri meni tožijo, da je nasprotnik Tvojega Veličanstva. Meni so zlovoljni Judje že zoprni. Trdi se, da ni še

nikomur nič slabega, mnogim pa veliko dobrega storil. Tisti, ki ga poznajo, pravijo, da so od njega dobrote prejeli in da jih je ozdravil. Pri vsem tem pa sem vendarle pripravljen poslušati Tvoje ukaze in bom tako storil, kakor mi boš Ti naročil.

Dano v Jeruzalemu v sedmi indikaciji enajstega meseca.

Tvojemu Veličanstvu najzvestejši in najpokornejši deželni namestnik judejski
Publij Lentul.

Smešničar.

Kaznjeneč: «Čuj, kolega, ali tebi ni dolgočasno v tej temni luknji, brez dela in brez svitlobe?»

Urednik: «Meni ne, gledam namreč stenice, kako zid glodajo. Ko bo luknja dovolj velika, pa greva brez ovire na prosto. Upam, da bo zid kmalu pregledan, ker stenic je na tisoče.»

Kaznjeneč: «Zakaj pa je juha tako neprijetno-neukusna?»

Urednik: «Kolega! Ali ne veš, da pri nas pozabijo meso kuhati dati, ampak le vodo po vrhu zabelijo.»

A: «Kako da si tako bled?»

Urednik: «Zato, ker so mi v ječi uši, bovhe in stenice vso kri izpile.»

tudi denar in zato lahko trgovec uspešno konkurira z vsakim konsumnim društvom. Konsumna društva torej niso uničevalci trgovcev, ampak le njih konkurenti. 4. Konsumna društva so nespretni organi za svetovno trgovino, bodisi glede izvoza ali uvoza.

To so naša osebna mnenja o konsumnih društvih, koja smo navedli odkritosrčno, stvarno in mirno. Mi se ne bomo ogrevali za konsumna društva, dokler se nam naši navedeni razlogi proti takim društvom ne razpršijo, a jih tudi napadali ne bomo, dokler se nam ne dokaže, da so naši razlogi za konsume jalovi.

Ne moremo tajiti, da so konsumna društva sedaj med našim narodom predmet občnega zanimanja. Ljudstvo upa preveč od njih, trgovci pa se jih preveč bojijo. Trgovci srdito napadajo kons. društva in s tem le delajo propagando za nje. Ako se konsumna društva sploh dajo uničiti, potem se dajo po našem mnenju le na slednji način: Pošteni trgovci naj napovejo boj nepoštenim trgovcem in izginilo bo nezaupanje do trgovcev. To pa bodo dosegli, ako zahtevajo od države javno kontrolo zase. Pri nobenem stanu ni tako majhne kontrole kakor pri trgovskem. Duhovnik ima svojo stolo, notar svoj tarif, odvetnik kontrolo sodišč, trgovec pa dela prosto po svoji vesti. Kar se tiče cene in kakovosti blaga, nihče mu ne more gledati na prste. Z javno nadzorovalno upravo pa bi se zopet povrnilo zaupanje do trgovcev, in ljudstvo bi se ne posluževalo pravice, da si sme snovati tudi konsumna društva.

Na adresi Vrančanov in vsega okraja.

(Izvirni dopis.)

Volitve v okrajni zastop so končane. Zastop šteje 24 članov, izmed katerih je 15 odločnih Slovencev, 5 Nemcev, 3 nemčurji in jeden omahljivec. Kaj ne, slavni čitatelji cenjenega »Gospodarja« se bodo čudili, kakó pride na Vranskem, v čisto slovenskem okraju, toliko Nemcev v okrajni zastop? Čujte in strmite! Veleposestvo je volilo izmed šestih članov štiri Nemce. Ali je to mogoče na Vranskem? Res imamo v okraju več nemških veleposestnikov, a v kljub temu bi ne bilo izvoljenih toliko Nemcev, če bi ne bilo slovenskih izdajic. Kdo pa je izdal Slovence? Zapomni si celi vranski okraj! Dva Vrančana in — sicer Vrančan na »novi« in Vrančan na »stari pošti«. Prva je ženska, znana gostilničarka, a je dala pooblastilo, s katerim so se volili Nemci. Slovenci, zapomnite si to, vi jo redite, vi ji denar nosite, a ona za vas ne mara, vi ste ji preničevni. Ona hoče gospodo, hoče Nemce, dobro, naj jih ima, naj jo Nemci podpirajo. To pa znamo, da Slovencev ne bo več tja, razven kake narodne izdajice. Drugi volilec nemških kandidatov je na »stari pošti«. Je v narodnem oziru skozi nezanesljiv, a — cerkveni kjučar. Nek jako upliven mož vranskega okraja se je te dni izrazil, da nemčurstvo sili od dveh strani v vranski okraj in sicer — od »nove« in »stare pošte«. In to je resnica. Kako pa je volil vranski trg? Nemca Ottenschlägerja, župana na Vranskem, in dva nemčurja, ki trobita v njegov rog. Škandal! Kdo je tega kriv? Dve od ponosa prevzeti slovenski kolovodji na Vranskem. Kako to? Znano je, da sta pri zadnjih občinskih volitvah dva odlična Slovenca ondi iz osebnega nasprotstva do slovenskih tovarišev potegnila z Nemcem Ottenschlägerjem. Z njihovo pomočjo je Ottenschläger prišel v občinski zastop in je postal »župan slovenskega trga«.

Vidva vranska tržana, ali še vesta, kako se je takrat po volitvi pilo? Ali še vesta, kako sta pri sprevedu po trgu asistovala Nemcu Ottenschlägerju? Nečuvno! Ottenschläger je sicer do tedaj veljal kot miren človek, ki se je brugal za svoje rokodelstvo. A od tu naprej je pokazal svoje nemške »rožičke«. Občinski

zastop je spravljal čisto pod svojo komando — je torej nemčurski. Volil se je nemčurski krajni šolski svet in zdaj so se poslali trije udje nemškega mišljenja v okrajni zastop. Ali ni to sramota za celo Savinjsko dolino in za vse Slovenstvo sploh? In še enkrat: kdo je tega kriv? Dva slovenska samosvoja tržana vranskega trga. To je gola resnica, ki jo mora priznati, kdor jasno in trezno sodi, naj nas potem pita z liberalci ali klerikalci, nam je vse eno. Mi nismo ne eno ne drugo, mi smo in ostanemo pošteni krščanski Slovenci, boreč se za svoj rod do hladnega groba.

Vrli rodoljubi vranskega okraja, k sklepu še nekaj! Ni še izgubljeno! Blagovolite izvoliti načelnikom okrajnega zastopa moža značajnega, moža ljubečega svoj rod, ki bo znal parirati napade Nemcev in odbijati njihove rožičke. Potem se pa vrni zopet mir in sloga med nas, odpustimo si jeden drugemu svoja razžaljenja in pojdemo na delo za koristi slovenskega naroda pod okriljem matere Slave!

Dopisi.

Slov. Bistrica. (O naših razmerah.) Žalostno je, ako se začnejo v kakem okraju Slovenci med seboj kavšati; a še žalostneje je, da navadno plačujejo svojim najbolj zaslužnim možem za njih požrtvovalno in truda-polno narodno delovanje z nevhvaležnostjo. Tudi v Slov. Bistrici se je žalibog moralo to prigoditi. Pred tedni je napadel nekdo po časnikih osebno na prav nedostojni način preblogo osebo prvega slovenskega, mnogozaslužnega okrajnozastopnega načelnika, preč. g. kanonika Hajška. Ne pogrevali bi sedaj več te stvari, ako bi se ne bilo še naprej ruvalo zoper njega, tako da je užaljen odložil načelnništvo!

Predbaciva se mu, da so še na občestnih, kažipotnih tablicah nemški napisi. Pa načelnik je sam dal napraviti in zapovedal razobesiti slovensko-nemške tablice. Ako se je pri tem ena sama tablica spregledala, ali je temu gospod načelnik kriv? Ali bi se moral načelnik sam voziti od tablice do tablice in razgledovati njih napise? Gotovo ne!

Predbaciva se mu poleg drugega tudi, da ima zastopova pisarna le nemški napis. A prepričani smo, da marsikateri ud okr. zastopa in tudi gospod načelnik sam do takrat še ni videl nemškega napisa, ker vlada v prostoru pred pisarno grozna egiptovska tema! Pač pa je bila v vseh predbacivanih slučajih sveta dolžnost za vsakega poštenega Slovenca, ki je zasledil nedostatke, posebno pa za ude okr. zastopa, opomniti gospoda načelnika ali pa v seji staviti primerne predloge, da se to in ono popravi. Kajti ne le načelnik sam, temveč vsi udje z njim vred zastopajo celi okraj in morajo skrbeti za ugled okraja vsak po svoji moči, ker zato pač sedijo v okr. zastopu. In slabo znamenje je pač za vsakega, ki zasledi pomanjkljivosti in ne stori potrebnih korakov, da bi se odpravile, temveč za hrbotno godrnja in raznaša merodajne osebe, ki o pomanjkljivostih še nič ne vedo! In skrajno krivično je, vse zasluge slovenskega okr. zastopa zamolčati, načelniku pa naložiti le krivde za vse še obstoječe pomanjkljivosti ter ga raztrobiti po svetu kot nemškutarja ali vsaj kot narodnega zaspanca, namesto ga prijateljsko opomniti na nedostatke! To ni krščansko, ni pravično, ni lepo tem manj, ker se s tem blati mož blagega srca, ki je v teku dolgih let za slov. narod in bistriški okraj gotovo žrtvoval in storil toliko, kakor nihče izmed sedaj živečih v Slov. Bistrici.

Okr. zastopu že načelnje 10 let brezplačno, medtem ko je njegov prednik dobival letnih 300 gld. in posebej še povračilo za vsak storjen pot.

Izvojeval je dalje srečno proces z nekim uradnikom in s tem pridobil okraju nad 4000 gld. Kdo je še kedaj dal okraju okoli

7000 gld.? Dalje se je pod njegovim načelnštvom v okraju marsikaj zgodilo. Ceste so se popravile, železni mostovi so se postavili, živinorejcem so se priskrbeli plemenski biki, doklade so se znižale za 5%, in v kljub temu se je še plačalo nad 30 000 gld. dolga. To so zasluge dosedanega zastopa, torej tudi gospoda načelnika, ki se ne more ločiti od okr. zastopa, ki je brez načelnika to, kar je truplo brez glave!

Trdijo tudi, da je zakrivil narodno zapanost v okraju. Da bi ti ljudje vsaj začeli pometati najpoprej pred svojim pragom, potem bi vsled obilnega opravila pred lastno hišo gotovo nikdar ne prišli pometat pred čisti prag gospoda načelnika! Sedemdesetletni starček je že in še vendar obiskuje narodne veselice, govori in navdušuje ljudstvo na shodih in podpira vsa narodna društva, kakor nihče drugi v okraju. In če bi ne bil ničesar drugega storil, kakor okraj potegnil iz dolgov, storil bi bil za narodnost že dovolj. Dokler se namreč našemu ljudstvu slabo godi in mu primanjkuje cvenka ter ga tlačijo neznosni davki, doklade in dolgovi, tako dolgo so vse lepe in navduševalne besede o narodnosti le puhla fraza. Kajti ljudstvo mora najprej živeti, potem še le more narodno biti. Kdor ljudstvu gmotno pomaga, on dela praktično za narodnost, ker zida na trdno podlago; kdor pa le govori in še sam ne izpolnjuje svojih lepih naukov ter za gmotno stanje nič ne skrbi, njegova podlaga je pešnata in slaba!

A še v svetlejši luči se nam pokaže nevhvaležnost do bivšega načelnika, ako pomislimo, da je le prisiljen prevzel načelnštvo, kojega se je branil vsled slabega telesnega zdravja in visoke starosti. Žrtvoval se je le okraju in narodu na ljubo, ker so si drugače hoteli izvoliti Nemca za načelnika. Kako nedostojno je torej, z načelnštvom poprej siliti, potem ga pa za požrtvovalnost grditi, napadati in pri nadaljnem delovanju popolnoma prezirati. Tako ravnanje boli blago srce!

Drugi narodi proslavljajo iz hvaležnosti svoje prve može, a pri nas Slovencih se naši požrtvovalni borilci premnogokrat prezirajo in nedostojno napadajo. Odpravimo vendar enkrat to slabo lastnost! Špoštujemo s hvaležnim srcem može, ki so v boju za narodni blagor osiveli! Priznavajmo njihove zasluge in skazujmo jim potrebno čast! Ne bojmo se, da bi za nas ne ostalo več časti; kajti imamo še dela dovolj za narodno-gospodarski blagor, po katerem se tudi mi lahko proslavimo! Povsod pa vladaj pravica, resnica, hvaležnost in dostojnost!

Iz Marnberga. (Zavžitno društvo) je bilo v tem kraju zelo potrebno. To je pokazalo veliko število kmetov in delavcev, ki so pristopili k društvu v namen skupnega nakupovanja raznega pri gospodarstvu in gospodinjstvu potrebnega blaga.

Velike zapreke so se delale društvu delovanju. Naši nasprotniki so kmetom pravili, da bo društvo že v dveh mesecih po otvoritvi prodajalnice moralo napovedati konkurs, in da bodo kmetom vsa posestva prodana, ako bodo zraven. Vsako malenkostno pomanjkljivost so obesili na veliki zvon, in tožb na više oblasti ni bilo konca ne kraja. Posebno so se trudili tudi trgovci onim trgovinam, od katerih društvo jemlje blago, poročati, da društvo nič ne plača in da ne bo imelo dolgo obstanka, da bi tako spodkopali društven kredit. Pa vse ni nič pomagalo. Vsaj društvo od takih tvrdk, ki vse verujejo lažnjivim poročilom naših konkurentov in nimajo zaupanja do društva, ne potrebuje nikakega blaga.

Ni še leto, odkar deluje Zavžitno društvo, pa toliko je gotovo, da ima lepo prihodnost. Ze zdaj ima okoli 50.000 gld. denarnega prometa, kar je pri tolikem nasprotstvu gotovo velika svota, posebno če pomislimo, da se je še le 12. sušca l. 1899 odprla zadružna prodajalna. Ker društvo nikakor nima namena tukajšnjih trgovcev stiskati in še veliko manj

vzičiti, ampak le kmetskemu in delavskemu stanu v gmotnem in nravnem oziru pomagati, zato je za ves okraj velikanskega pomena. Na izvanrednem občnem zboru, ki je bil mes. novembra, se je sklenilo z navdušenjem, da se društvo razširi, da bo društvo imelo pravico poljske in gozdne pridelke svojih udov prodajati tudi neudom. Ces. kr. okrožno sodišče je sklep potrdilo in ga dalo registrovati, tako da se »Zavžitno društvo« z novim letom pokaže v novem razširjenem delokrogu kot »Kmetijsko društvo v Marnbergu, vpisana zadruga z omejeno zavezo.« Na ta način je bilo Zavžitno društvo nekaka priprava na »Kmetijsko društvo«, ki prične z letom 1900 svoje delovanje. Naj le vrlo zastopa korist in blagor kmetijstva in delavstva, da se doseže z združenimi močmi, kar bi posamezni nikakor ne mogli izvršiti!

Iz Šoštanja. «Šaleška čitalnica v Šoštanj» je imela 26. novembra t. l. v hotelu «Avstrija» svoj občni zbor, pri katerem se je bil izvoljen novi odbor, ki se je takole konstituiral, predsednik g. dr. Karol Chloupek; podpredsednik g. dr. Fran Mayer; odborniki pa so gg. Ivan Kačič, Ivan Koropec, Edmund Planinšek, Hinko Hrašovec in Milan Vošnjak.

Gosp. notar Kačič je za mesto odbornika resigniral. Odbor obžaluje izstop g. Kačiča, ker izgubi z njim vrlo, spretno in delavno moč. Gospod Kačič je bil soosnovatelj čitalnice, on je bil, ki je novorojeno, a slabotno dete, kojemu so manjkali skoraj vsi pogoji za nadaljni uspešni razvoj, vzdignil iz zibebe ter ga tako skrbno, umno in marljivo negoval, da se je vrlo in krepko razvijalo.

Čitalnica si je tekom časa dobila po bližji okolici precej udov, prirejala je razne slavnosti in veselice, s katerimi je med preprostim ljudstvom vzbujala in širila ljubezen do slovenskega naroda ter tako negovala, krepila in utrjevala narodno zavednost! In duša vsemu temu narodnemu gibanju in napredovanju je bil g. Kačič. Novi odbor kliče ob slovesu g. Kačiču za njegovo naporno, vztrajno, domoljubno in plodonosno delovanje iz dna hvaležnega srca: Bog plati!

Vsled raznih okolnosti je bil odbor primoran prestaviti čitalnico v hotel «Avstrija» kjer se ista nahaja v I. nadstropju.

Iz kozjanskega okraja. (Zborovanje.) Kat. pol. društvo za kozjanski okraj zborovalo je v nedeljo dne 10. decembra popoldne v Lesični župnije Pilštanj. Vkljub skrajno slabemu vremenu in velikemu snegu zbralo se je do 300 kmetovalcev iz kakih peterih sosednjih župnij. Prišel je tudi izvrstni organizator g. Ivan Kač iz Žalca in nam v dve uri trajajočem govoru prav poljudno razložil velikanski pomen kmetijskih zadrug. S svojim izvrstnim, prepričevalnim govorom navdušil je navzoče za zadruge, ob enem pa poslušalcem dokazal, da nikakor ne kaže z zadrugami ob enem vstanavljati tudi konsumna društva. Po tem govoru pristopilo je čez 50 kmetovalcev k zadrugi, kateri so na to izvolili predstojništvo in nadzorništvo. Načelnikom zadruge je bil izvoljen enoglasno g. Marko Tomažič, nadzorniški načelnik pa g. Andrej Fišer. Tajništvo je prevzel g. Miloš Germovšek. Ime zadruge je: Pilštanj z okolico. — Navdušenost mej kmeti je silno velika in zanimanje prav živo. Bog daj svoj blagoslov!

Govorila sta še predsednik katol. polit. društva o tužnem našem politiskem položaju in vrlo zanimivo o ljubezni do milega naroda pa g. župnik zagorski Andrej Fišer. V ponedeljek dne 11. decembra popoldne se je vršilo zborovanje pri Sv. Vidu na Planini v gostilni gosp. Franc Kralja. Akoravno je bil delavnik in čez meter visok sneg je prišlo do 50 kmetov poslušat g. Ivana Kača. Tudi tukaj ustanovila se je kmetijska zadruga in sicer triindrideseta na Spodnjem Štajarskem in druga v brežiškem glavarstvu, ker pilštanska je prva. Pristopilo je 30 udov. — Načelnikom zadruge je bil pri Št. Vidu enoglasno izvoljen g. Anton Ribar, tajnikom g. Jože Jazbinšek in blagajnikom g. Jože Span.

Maribor. (Učiteljski shod.) Jungovski učitelji so dobro vedeli, da se bo naše pošteno ljudstvo nevoljno vznemirilo, ako izve, da terjajo jungovski učitelji ločitev šole od cerkve ali odstranjenje veronauka iz šole. Da pa se bo tudi kdo izmed učiteljstva upal nastopiti zaradi tega proti jungovcem, tega niso mislili, dokler niso čitali v časnikih, da tovariš L. Černeji vabi spodnještajarsko učiteljstvo za dan 7. dec. v mariborski Narodni dom na shod, da se izreče v prvi vrsti ravno proti tej točki jungovskega programa. Shod se je vršil napovedanega dne. Vodja jungovcev gosp. Armin Gradišnik je prišel s spremstvom nekaterih somišljenikov v lastni osebi na shod. Misli si je: veni, vidi, vici. Toda na shodu ni našel učiteljstva, ki bi bilo dovzetno za kričanje in psovanje in razbijanje, ampak tu so stali pred njim trezni, misleči, razsodni ljudje, kojim imponira le neizprosna logika znanstvenih dokazov. Gosp. Armin Gradišnik se je lahko prepričal, da v njegovih vrstah ni tako izobraženih in neustrašenih mož, kakor med učiteljstvom, ki noče slediti njegovim stopinjam. Prepričevalno so dokazali govorniki, da točka jungovskega programa o odstranjenju veronauka iz šole nasprotuje zdravim vzgojevalnim načelom ter posega v pravice starišev, ki imajo pravico zahtevati za svoje otroke versko odgojo. Zdelo se nam je, da se je gosp. Armin Gradišnik sam bal teh tehtnih, prepričevalnih dokazov, kajti kadar so vstajali govorniki, ki niso jungovci, popihnil jo je hrabri vodja skoz vrata.

Predsedoval je shodu gosp. nadučitelj Cvahte, podpredsednik je bil gosp. nadučitelj Polanec in zapisnikar g. nadučitelj Tomažič. Gosp. Černeji je v krasnih besedah razpravljal, da se v nekaterih točkah soglašja z jungovci, a nikakor ne v zahtevi, naj se šola loči od cerkve. G. Černeji kakor tudi vsi drugi govorniki so sicer pobijali nazore jungovcev, a vedno dostojno, mirno in v olikani obliki. Govorilo je njih prepričanje, ne pa strast. Nadučitelj g. Vauda je v duhovitem govoru dokazal nezmisel jungovske zahteve ter rekel slovenskim jungovcem v obraz, da so sli nemškimi tovarišim na limanice, da pomagajo zidati nemški most do Adrije. Duhovnik in učitelj lahko hodita skupaj, kajti principi ju ne ločijo. Osebna nasprotstva, katere zakrivi zdaj ta zdaj ona stran, pa se ne smejo zanesiti v program. Jungovec g. Zemljč je v občno začudenje razkril zborovalcem, da jungovci niso proti veri. Nadučitelj g. Tomažič, čeprav ni jungovec, mu je moral še-le raztolmačiti zahteve jungovcev. Sedaj nastopi g. A. Gradišnik ter vrže dve bombi med zborovalce. Prva je veljala g. Černeju, druga pa našemu listu. G. Černeju je očital, da je on zanesel razpor med učiteljstvo in ne jungovci. Čudno! Stališče g. Černeja je zavzemalo pred leti vse slovensko učiteljstvo, a ko so se zadnji čas nekateri prelevili kar čez noč v jungovce, upa si g. Gradišnik trditi, da se niso jungovci prelevili, ampak, da so se g. Černeji v somišljeniki prelevili, ker še zavzemajo vedno staro stališče učiteljstva. To Vam je logika! Druga bomba je priletela na naš list ter se taknila tudi g. Tomažiča. Vse, kar je govoril g. Gradišnik proti g. Černeju in proti našemu listu, smo par dni prej že čitali v »Slov. Narodu«, zato nam ni imponovalo. Veliki junaki se ne bojujejo z izposojenim orožjem, g. Gradišnik! G. Tomažič (Tinski) je povedal, da je svoj spis poslal našemu listu, ker ga učiteljski list »Popotnik« ni hotel sprejeti. Izreka se za odločno versko odgojo. Gospica Tončka Štupca zopet izjavi, da o zaupnem shodu Horvatekovem v Ptuj ni pisala ona, in da je vse podlo napadanje, kojemu je zadnji čas izpostavljena, bilo torej neosnovano. Celo primerno je tudi opomnila, da mi nismo nikdar tako podlo in nizkotno napadali kake učiteljske osebe, kakor »Slov. Narod« njo. Učitelj gosp. Kosi je govoril pomirljivo. Prebralo se je tudi Horvatekovo pismo, kjer razklada svoj program o odstranjenju veronauka iz šole. Prebral je pismo g. Hernausa ter mu naredil nemški uvod. Jun-

govci so mirno poslušali nemške besede, Černejevi somišljeniki pa so protestirali in nekateri celo odšli. Kaj je rekel malo prej g. Vauda? Gpea Micka Štupca brani pravico starišev, da zahtevajo versko odgojo otrok. Krasen je bil tudi govor g. Jos. Brinarja, v katerem je dokazoval veliko škodo, ako zapusti učiteljstvo slovenski narod ter se postavi v mejnarodni jungovski tabor. Nadučitelj g. Reich je dokazoval, da se učiteljstvo ne sme postavljati v nasprotstvo z vernim ljudstvom ter da je nasprotstvo med duhovništvom in učiteljstvom le osobnostnega značaja. Tudi drugi navzoči gg. učitelji so posegali srečno in spretno v debato. Nato predlaga g. Kosi konec debate in z večino (dva proti) sprejme se resolucija, v kateri se izreka navzoče učiteljstvo za versko, narodno in avstrijsko-patrijotično vzgojo otrok. Druga točka programa je bil razgovor o »naši organizaciji«. Nekoliko časa se je debatiralo o tej kočljivi točki, potem pa je zaključil gosp. predsednik shod, ker so že mnogi začeli odhajati, da odpotujejo. Čeprav se še na tem shodu ni doslegla organizacija učiteljstva, ki je ostalo zvesto vernemu ljudstvu slovenskemu, vendar se je dokazalo, da ni vse učiteljstvo v jungovskemu taboru, ampak da je cvet in inteligenca spodnještajarskega učiteljstva izven tega tabora ter s slovenskim narodom v tem jedne misli, da se vera ne sme odstraniti iz šole, ampak da se morajo otroci vzgajati tudi v verskem duhu.

Iz Konjic. V nedeljo, dne 10. t. m. se je vršil pri nas osnovalni zbor »Gospodarske zadruga«. Vkljub grozno slabemu vremenu prišlo je lepo število kmetovalcev pa tudi nekaj konjiških Slovencev k temu zboru.

Zborovanje je otvoril s krasnim nagovorom g. dr. Jankovič. Razložil je poljudno pomen zadrugnega življenja ter prečital pravila. Ker so nekateri hoteli, da se osnuje v Konjicah »Konsumno društvo«, kar pa gotovo ni potrebno, ker imamo itak poštenega slovenskega trgovca, kojega pa mnogo premalo podpiramo, saj hodijo mnogi Slovenci k našim najhujšim nasprotnikom kupovat, vršila se je na to precej dolga debata, pri kojoj se je čula marsikojja pikra beseda o žalostnem stanju naših kmetov. — Res je! Kmet se trudi noč in dan, da preživi — druge — saj mora za vse skrbeti, njemu samemu pa nič ne ostane, kot žgoči žulji in beda. Kmetu se mora pomagati, ker drugače vsi gladu poginemo. »Gospodarska zadruga« bode gotovo mnogo zboljšala stanje kmeta. Mora se je torej vsak kmet poprijeti. Zakaj bi bogateli agenti in kupci, kdor pridelava, naj ima dobiček! Osnovalni odbor, ki se je na to jednoglasno volil, sestoji iz sledečih gospodov: Rudolf Janez, posestnik v Dobrnežu, predsednik. Napotnik Franc, posestnik v Tepanji, podpredsednik. Kolar Dragotin, notarski uradnik v Konjicah, tajnik. Kumer Karol, vikarij v Konjicah, blagajnik. Rožman Ivan, posojilniški tajnik v Konjicah, Povh Franc, posestnik v Konjicah, Jurij Šibanec, posestnik v Konjiški vasi, odborniki. Bog daj novi zadrugi svoj blagoslov!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

† Karol Sorko.

Obmejni Slovenci stojijo danes s kravečim srcem ob mrtvaškem odru jednega izmed svojih najboljših sobojevnikov za narodno stvar, nadučitelja g. Karola Sorka v Št. Ilju nad Mariborom. Dne 13. t. m. ob 4 zjutraj mu je kap neusmiljeno pretrgala nit življenja. Z rajnim gospodom nadučiteljem izgubimo Slovenci moža, ki bomo ga izvanredno težko pogrešali v obmejnem boju. Gospod Sorko se sicer ni silil nikjer v ospredje, a tem več je storil mirnim potom s

svojim velikim uplivom, kojega je imel v Št. Ilju. To so vedeli nasprotniki, zato je bil tudi neprenehoma v disciplinarnih preiskavah, ki pa so se zanj končale vse srečno in častno. Pokojnik je bil pri vsaki volitvi in vsakem narodnem podjetju na svojem mestu. Slovensko šolo, na kateri je bil nadučitelj, je branil kot svoje oko ter skrbel za njeni zunanji razvoj in notranji procvit. Njegovo življenje je bilo vzgledno krščansko. Pogreb bo jutri ob 9 zjutraj. Vzornemu šolniku, čistemu značaju, vnetemu rodoljubi trajen spomin! Svetila mu večna luč!

(Imenovanje.) Namestniški koncipist za Štajarsko dr. Ivan Žolgar je imenovan ministerialnim koncipistom v naučnem ministerstvu.

(Bismarkgasse.) Maribor bo odslej imel tudi ulico z napisom Bismarkgasse. Tako je sklenil naš mestni zbor dne 6. dec. z 12 glasovi proti 7. Predlagal in zagovarjal je to imenovanje cesarski (!) svetnik dr. Mali. Okrajno glavarstvo in namestništvo je lahko ponosno, da je tako vnetega častilca Bismarkovega predlagalo avstrijskemu cesarju, naj ga imenuje svojim cesarskim svetovalcem. Proti sta govorila le gosp. Kokošinek in dr. Šmiderer. Poslednji je opozoril, da mnogo prebivalcev ne bo zadovoljno s takim postopanjem občinskih svetovalcev. Toda vse pametne besede so bile bob v steno. Par mariborskih fantov, koji še nimajo vseh zob in pod nosom še niti brčice, zahteva tako sramotno imenovanje, in res, našim mestnim očetom zatrepetajo hlačice in udajo se neizkušnim mladičem. Noben pameten mestjan ni kaj takega zahteval in tudi z zadnjim sklepom ni zadovoljen. Sedaj bi bilo umestno, da se g. dr. Šmiderer postavi na čelo vsega gibanja proti žaljivemu sklepu mestnega zastopa ter vloži protest na višjem mestu. Slovenci bodo storili svojo dolžnost!

(Socialdemokratska poštenost.) Vodji tržaških socialistov Antonu Gerinu je odvetnik Camber očital v svojem listu, da je okradel društveno blagajno delavske zveze. Gerin je tožil odvetnika radi žaljenja časti. A dokazalo se je, da je odvetnik imel prav, da je Gerin res storil, kar mu je Camber očital. A zraven se je zvedelo tudi, kako skromno živijo socialdemokratski vodje. Gerin je šel z delavci v najslabše gostilne ter jedel z delavci polento, fižol in pil vodo. Potem pa je šel v društvo drugih socialdemokratskih voditeljev ter se mastil z njimi ob najokusnejši pečenki in si preganjal žejo s šampanjcem. Sociji, ki tako radi pridgajo drugim strankam o vzdržnosti, naj začnejo pometati pred svojim hramom.

(Drag denar.) Mestna hranilnica v Ptujju zvišala je obrestno mero na menice, tedaj na osobni kredit na 7%. Sedaj so za dolžnike že 5% in 6% obresti visoke, kaj še-le 7%! Zdi se nam, da ni bilo sile tako povzdigniti obrestno mero, ker se pri hranilničnih vlogah obrestna mera ni celo nič zvišala, ampak je ostala stara 4%! Ko bi bila hranilnica, katera ima dosti pupilarnega denarja, obrestno mero ob enem za vloge povišala, imeli bi tudi vlagatelji od teh treh procentov kaj dobička; tako pa ga nimajo nič. Bomo videli, kako dolgo bodo ljudje 7% obrestne mere prenašali.

(Niso upali.) Vendar si niso upali naši mestni očetje imenovati cele meščanske ulice Bismarkgasse, kar dokazuje, da se jim to imenovanje ne zdi tako nedolžno. Ustavili so se pri drevoredni ulici, tako da še ulica, kjer se nahaja učiteljske in gimnazija, vedno ostane meščanska ulica. To je slaba vest!

(Mariborsko okrajno glavarstvo) ima sedaj v prvi vrsti nalogo skrbeti, da se kaj stori proti žaljivi Bismarkgassi. Naše okrajno glavarstvo je tako skrbno, da se našim Nemcem ne zgodi nič žalega, zdaj bomo videli, kako skrbno bo, da se avstrijsko čuteči Mariboržani ne žalijo z Bismarkovim častenjem. Glavarstvo ima v Gradcu važno besedo, in Gradca se bojijo tudi naši mestni očetje, ako se jim le s prstom zapreti. Torej

naprej okrajno glavarstvo, brani in ščiti sedaj avstrijsko domoljubje!

(Naši deželni uradniki.) Na ustanovni shod Südmarke v Jarenini je prinesel pozdrave mariborskih nacionalcev ravnatelj deželnega kemičnega poskuševališča, g. Šmid. Gospoda Šmida ne plačuje morda südmarka, ampak plačujejo ga slovenski kmetje, in sicer precej mastno. A vendar si upa ta gospod udeleževati se društvenega gibanja, ki je faktično naperjeno proti slovenskemu kmetu in njegovemu posestvu! Naj hodi rajši počevati naših kmetov ali vsaj nemških, ker slovenski ne zna, politiko in narodni boj pa naj pusti pri miru. Posebno naj ne nastopa proti Slovencem, ker mu oni režejo kruh in dajejo meso. Prosimo poslanca gsp. Robiča, naj v Gradcu priskrbi gosp. Šmidu tudi od njegovih predstojnikov tako navodilo!

(V Celje!) Na vsestransko željo bode se igra «Tat v mlinu» v nedeljo dne 17. t. m. v celjskem Narodnem domu ponovila. Začetek igre ob polu 8 uri zvečer. Blagajnica se odpre uro poprej. Predprodaja ustopnic se nahaja v trgovini D. Hribarja.

(Iz Sromlj pri Brežicah) se poroča, da imajo tamošnji vinogradniki še precej izvrstnega letošnjega vina na prodaj. Vsled tega se vinski kupci vabijo, da pridejo sem, ker bodo gotovo z blagom in ceno zadovoljni.

(Brežice.) Volitve za okrajno bolniško blagajno se vršijo, ker 10. t. m. zbor ni bil sklepčen, pri vsakem številu udeležencev dne 26. t. m. — Tat je ulomil v tobačno zalogo ter odnesel smotke, koleke in večjo svoto denarja. Tatu še nimajo.

(Iz Celja.) Napadalec g. Bovhe, znani Gabrič je bil radi prestopka zoper telesno varnost nasproti g. Bovhi in spremljevalcem obsojen na teden dni zapora in v povrnitev odškodnine. Bivši celjski čorbar Golič je bil obsojen na 48 ur zapora, ker je napadalec na g. Bovho hujskal z besedami: »Haut's den Windischen nieder!« In vendar pravijo Nemci, da so Slovenci krivi izgredov.

(V Zreče) je nekdo iz Siska na Hrvatskem brzojavil, naj ga njegov voznik pride pričakovati v Celje, pa gospodar je iz Siska skoz Celje prišel hitreje domu v Zreče, kakor pa njegov telegram. Hiter brzojav!

(Važne poštno odredbe.) Dopisnice, ki so doslej veljale 2 kr., veljale bodo odslej 5 vinarjev, pristojbina za tiskovine, ki je znašala 2 kr., bo v prihodnje znašala le 3 vinarje, za rekomandacijo pisem pa bo plačevati namesto dosedanjih 10 kr. po 25 vin.

(V Št. Juriju ob Pesnici) obhajal se je prvi sv. misijon od 25. novembra do 3. decembra t. l. Vodili so ga mnogozaslužni čč. gg. lazaristi od Sv. Jožefa nad Celjem apostolski misijonar Macur, Kowalik in Kitak. Od blizu in daleč zbralo se je vsaki dan mnogo ljudstva, da je poslušalo vnete pridige o resnicah sv. vere.

(Na Polzeli) v Savinjski dolini je v soboto dne 9. decembra pogorela tovarna za merila (colstabe). Reveži bodo delavci, ker so delo izgubili. Tovarna je bila zavarovana.

(Nova pošta.) Sv. Martin v Rožni dolini dobi s 16. dec. t. l. svojo pošto, ki bo imela vsakdanjo zvezo s Celjem. Naslov pošte se glasi: Sv. Martin pri Celju.

(Iz nemškega Štajarja.) Namesto Fr. Finka je postavila nemška konservativna stranka za kandidata okraja Feldbach v deželni zbor Ivana Krenna. Dne 9. decembra je šel g. Krenn s poslancem Wagnerjem v Ile. Tam sta bila po odhodu od pristašev Rokitanskega z gnjilimi jajci in blatom napadena. Vladni organi niso nič storili v njihju varstvu, čeprav taki izgredi niso novi, ampak se ponavljajo. Na Dunaju poljubljajo štajarski konservativci vladi roko, doma pa jih vlada tepe s škorpijoni.

(Od Sv. Križa na Murskem polju.) Pri Sv. Ani na Ajenu so pokopali dne 2. grudna t. l. starost naših duhovnikov, vlč. g. župnika Jožefa Slaviča. Rajni se je rodil dne 23. svečana 1823 l. v Vučji vesi

naše župnije. Posvečen v mašnika 26. mal. srpana 1846. Služboval kot kaplan v sekovski škofiji, kjer je ostal tudi po delitvi sekovske škofije. 35 let je bil župnik pri nemški Sv. Ani nad Radgono. Vendar je ostal zmiraj dober sin slovenskega naroda. Pogreb je bil veličasten. Vdeležilo se ga je 26 duhovnikov, čeravno je bila sobota ter nebrojna množica ljudstva, ki je bridro žalovalo za svojim pastirjem, Žalovanje pa je postalo nepopisljivo, ko prebere pridigar nagrobni govor, katerega si je rajni gospod na sveti večer l. 1886 sam spisal. V njem prosi svoje župljane, da naj molijo zanj. Prosi odpuščenja vse, katere je mogoče hote ali nehote razžalil. Sam pa tudi odpušča vsem, ki so ga razžalili. Otrokom polaga na srce pokorščino, mladeničem in dekletom pa čistost srca, vsem pa želi sveti srčni mir in blagoslov nebeski. Kdo bi pač ne bil ginjen pri tem prizoru? Gotovo mu ohranijo njegovi župljani hvaležen spomin. Pa tudi Križevska župnija je dolžna blagemu pokojniku velike hvale. Kakor slišimo, je rajni gospod ustanovil za dijake tri ustanove na mariborskem deškem semenišču, s tem namenom, da se sprejmejo brezplačno trije fantje Križevske župnije, kateri se hočejo posvetiti duhovskemu stanu. Tudi za našo novo cerkev je blagi gospod veliko žrtvoval. Omenjam le, da so lepe mramornate stopnice pri velikem oltarju njegov dar. Bog mu v neselih vse to poplačaj!

(Za socije ni izbe.) Iz Vitanja nam pišejo: Znano je že Gospodarjevim bralcem, kakšne surovosti so vganjali tukaj 10. sept. t. l. celjski mokrači. Grozili so pozneje večkrat, da zopet pridejo in bodo razgrajali še hujske. Odlagali so 3 mesce; v praznik brezmadnega spočetja Device Marije so pa res došli ter hoteli zborovati. A česar gotovo niso pričakovali, se jim je zgodilo: nobeden vitanjskih gostilničarjev jih ni pustil v hišo. Uboge sirote so morale v velikem mrazu zopet odlaziti proti Celju. V svojih listih so se po zadnjih vitanjskih surovostih bahali, kakšen strah ima ljudstvo pred njimi. Da res, surovi so, če tudi njih pristaši v državnem zboru trdijo, da so olikani ljudje. Lepa hvala za tako olikanost, kakoršno ste pokazali 10. sept. t. t. v Vitanju. Ljudem so se odprle oči, kam pridemo, če se damo tem divjakom strahovati.

(Socijalni demokrati in prostost zborovanja.) Iz Vitanja nam pišejo: Mokrači zahtevajo vse mogoče prostosti, a le za se; drugim teh ne pivoščijo. Prihajali so v Vitanje ter zborovali v tej ali oni gostilni; vsi ljudje, povabljeni in nepovabljeni, so smeli poslušati; nihče jim tega ni branil. A ko se je 10. septembra t. l. od politične oblasti v Konjicah prepovedal javni shod volilcev v Paki pri Slaperniku, ki ga je sklical državni poslanec Žičkar in se je vsled te prepovedi priredil drug, čisto zaupni shod pri Hrastniku v Paki, kamor niso imeli mokrači prostega pristopa, so delali grozne nemir. Pa ž njim še ni zadostovalo. Njihov vodja, grajščinski logar Žovnar je ovadil državnega poslanca g. J. Žičkarja pri g. Zoffu, češ, da je bil oni shod pri Hrastniku nepostaven. Gosp. Zoff je izročil ovadbo mokračev državnemu pravdnikstvu v Celji, to pa je zahtevalo po c. kr. okrajnem sodišču v Konjicah sodnijsko preiskavo proti gosp. Žičkarju. Okrajna sodnja konjiška je tirjala od državnega zbora, naj se jej imenovani gosp. poslanec izroči. Ko pa dovoljenje le ni došlo, je sodnja celo stvar vrgla pod klop. To omenjamo le radi tega, da sprevidi svet, kakšni resnicoljubi so mokrači. Govorijo vedno o svobodi, toda le za sebe; druge bi radi vkleinili v železne verige. To so pokazali že stokrat.

(Duhovniške vesti.) Dne 30. listopada je bil č. g. Ivan Zdravec vmeščen na župnijo Sv. Bolfenka pri Središču.

Iz drugih krajev.

(Šolska Matica.) Dne 28. dec. t. l. bo v Ljubljani shod pedagogov, da ustanovijo Šolsko Matico, ki bi naj pospeševala po nekem načrtu razvoj našega pedagogijskega

slovstva. V ta namen se bo predavalo, izdajal pedagogičski letopis ter se ustanovila za delovanje potrebna knjižnica. Na vabilu so podpisani: H. Schreiner, B. Matek, Anton dr. Medved, M. Nerat, Fr. Hubad, Fr. Levec, A. Senekovič, Er. Gabršek in J. Dimnik.

(Kako drag je denar?) Avstrijsko ogrska banka je znižala obrestno mero za $\frac{1}{2}$ odstotka, ki torej znaša sedaj $5\frac{1}{2}$ odstotkov. To je velikega pomaga za narodno gospodarstvo. V naši državi je obrestna mera še vkljub temu silno visoka. Na Francoskem na pr. znaša le $3\frac{1}{2}$ odstotkov.

(Razstava na Kreti.) Leta 1900 v aprilu bo prva mejnarodna razstava na Kreti v mestu Kanei. Razstavili se bodo proizvodi industrije, trgovine, gospodarstva, umetnosti.

Društvene zadeve.

(Slovenska čitalnica) v Mariboru ima v nedeljo dne 17. dec. v društvenih prostorih ob 8. uri zvečer občno zborovanje, pri kojem se voli nov odbor. Na Silvestrovo priredi čitalnica zabavni večer, na kojega že sedaj opozarjamo širje kroge, posebno prijatelje lepega petja.

(Pevsko društvo v Braslovčah) bo imelo VII. občni zbor na praznik sv. Štefana 26. grudnia ob 3 popoldne v prostorih gosp. Vinko Brišnika gostilničarja z naslednjim vsporedom: 1. pozdrav predsednika, 2. poročilo tajnika in blagajnika o društvenem stanju, 3) vpisovanje udov in plačevanje letnine, 4. volitev odbora. 5. Razni nasveti. Zabava in petje. K zborovanju vabijo se posebno uljudno vsi domači in tuji prijatelji petja in glasbe.

(Čitalnica v Konjicah) priredi v nedeljo dne 17. t. m. ob 8. uri zvečer svojim članom «Slomšekov večer» z govorom in deklamacijo, petjem in godbo.

(Vabilo) k zborovanju «Delavskega podpornega društva», ki bo v Marnbergu dne 17. t. m. pri «Stari pošti» ob 3. popoldne.

(Celjsko pevsko društvo) priredi svoj redni občni zbor dne 28. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih «Narodne čitalnice» z naslednjim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora dne 14. januarja 1899. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajnika. 5. Poročilo rač. pregledovalcev. 6. Volitev predsednika. 7. Volitev 5 odbornikov in 2 nam. 8. Volitev 3 rač. pregled. 9. Slučajnosti.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) je došlo od 15. septembra t. l. do danes naslednjih rodoljubnih prispevkov: g. kapelan J. Stabuc iz g. Pernatovega nabiralnika v Št. Lovrenci 5 gld. 10 kr.; podružnica v Lehnu na Pohorju 4 gld.; gospa Micika dr. Karlovšekova, pokroviteljica «ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Celji» 100 gld.; gospa Ana Majdičeva, soproga veleposestnika in paromlinarja v Hudinji pri Celji, pokroviteljstvo 100 gld.; g. korni vikarij Josip Cerjak zbral ob več prilikah za šolo na Muti 14 gld. 50 kr.; g. blagajnik v Ljutomeru Janko Karl nabral za mutsko šolo ob odhodu kap. Weixla 13 gld.; g. vikar iz Maribora Josip Cerjak nabirke za mutsko šolo 7 gld.; g. nadžupnik v Konjicah Jernej Voh za šolo na Muti 5 gld.; podružnica Vuhred-Marenberg 20 gld.; ormoški blagajnik g. Fr. Gartner iz g. Gomzijevega nabiralnika 7 gld. 10 kr.; g. pravnik Mil. Meža iz g. Ježovnikovega nabiralnika v Velenji 3 gld.; po c. kr. notarju na Vranskem g. M. Jelovsku darilo vesele družbe v Lukmanovi gostilni v Brodéh pri Vranskem, obhajajoče Martinov večer, 4 gld.; možka podružnica Št. Jurij ob južni železnici 20 gld.; ženska podružnica istotam 20 gld.; g. Avg. Skočir, deželne bolnice župnik v Gradcu, 40 gld. — Slovenci! Obili ti Vaši doneski pričajo, da je družba sv. Cirila in Metoda po vsem Slovenskem pri vseh stanovih enako priljubljena. Prisrčna Vam zahvala za to! A, rojaki, zopet letos razširjene šole v Trstu, v Velikovci in v bližnji nam prihodnosti nova šola na Muti — to treba Vašega

podvojnatega požrtvovanja. Ob vsem tem so pa te dni zaželeli tudi še Mariboržanje vsaj 3 ali 4 razrede samostojne slovenske šole. Slovenski Maribor namreč v mestu in v predmestjih niti ne pozna slovenskih šol. Naša družba se ne straši nikakega novega narodnega dela. A mariborska usoda je, Slovenci, v Vaših darežljivih rokah. — Sklepajoč svoj drugi in zadnji očitni račun priporočam, Slovenci, Vaši ljubavi glavnega blagajnika družbi sv. Cirila in Metoda g. profesorja Martina Petelin, ki je dejansko prevzel te dni družbino denarno. Učinite mu v njega težavnem poslu veliko bogatih dni. Oveselili bote tem potem njega; oblagodarili pa svoj rod! — Ljubljana, 2. decembra 1899. Prvomestnik družbi sv. Cirila in Metoda.

(Občni zbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju.)

Ta zbor je enajsti, odkar obstoji to dobrodelno društvo. Vsako leto se vrši v prvi polovici novembra meseca, a letno v prvič v «Slovenski besedi». Navzočne ude je presrčno pozdravil c. kr. dvorni svetnik gosp. dr. Fr. Ploj, kot predsednikov namestnik. Ta gospod je bil ob porodu društva in se vedno z vso vnetostjo potegoval za njegov napredek. Hvaležno se je spominjal med letom umrlih društvenih dobrotnikov. Monsignor Jančar poročal je potem o dobrodelnem delovanju društva prav obširno. Račune in knjige je pregledal revizor g. dr. Vlad. Globočnik pl. Sorodolski ter našel vse v najlepšem redu. Vlč. g. mons. Fr. Jančarju je izrekel občni zbor iskreno zahvalo za njegov trud in izredno požrtvovalnost pri težavnem poslu prvega blagajnika. Osobita zahvala gre tudi požrtvovalnim nabiralcem darov, kar je občni zbor enoglasno priznal. Konečno je hvaliti posebno slovenske časnike, ki so darove in druge stvari o društvu objavljali. Hvala presrčna bodi vsem, ki so na kateri koli način društvu pomagali, da je moglo vršiti in izpolnjevati težavno nalogo. Slovenska požrtvovalnost se je letos v izvenredni luči pokazala. Narasla je glavnica, narasla je razpoložnina. V 11 letih je društvo razdelilo 23.926 kron. S posebnim veseljem se je povdarjalo, da so nekateri podpiranci prejete svote povrnili. — Pri volitvah, ki so se vršile per acclamationem, bil je mons. Jančar opetovano naprošen, da še nadalje opravija posle blagajništva, kar pa je žalibog odklonil, rekši, da hoče pač v odboru ostati ter na drug način društvu koristiti, mesto blagajnika pa da ne more več vsprejeti. To varno in zares težavno službo je prevzel potem na vsestransko prošnjo poznati požrtvovalni rodoljub g. dr. Klement Seshun, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju I., Singerstrasse 7, kateremu naj častiti člani in dobrotniki društva pošiljajo darove za društvene svrhe.

Državni zbor.

Obstrukcija!

Čehi skušajo na vsaki način zabraniti, da se sprava z Ogrji in začasno pobiranje davkov v državni zbornici dovoli. S tem upajo prisiliti vlado, da odstopi. Javno so izrekli, da, dokler se njim ne povrnejo njihove pravice, na dovolijo tej vladi ničesar. Zavlečejo pa razprave z silno dolgimi govori. Po 3, 4 in več ur govorijo. V seji 12. t. m. se je pripetilo, da je nemški poslanec Fournier imenoval Čeha Königa «pobalina». Ta zahteva grajalni odsek; a ustavlja se predsednik rekoč: «potem takem bi moral biti zbran grajalni odsek vedno». S tem je bila stvar v tork končana. Toda v seji 13. decembra so Čehi zahtevali vnovič, da se mora izvoliti grajalni odsek, ki naj obsodi Fournierja radi te psovke. Ko se predsednik temu zopet ustavlja, so začeli Čehi kričati in ropotati, ter so izjavili, da ne pusté tako dolgo obravnavati v nobeni stvari, dokler se ne ugotovi njihovi zahtevi. Posvetoval se je s predsednikom načelnik češkega kluba dr. Engel. Slednjič izjavi zbornični predsednik: «ob koncu seje pride

na vrsto zahteva Čehov». Zdaj je bil zopet mir in govoriti je začel dr. Fořt v zadevi kvote.

Kaj je kvota? Bralcem smo že naznanili, da so do zdaj plačevali Ogrji k skupnim državnim potrebščinam 30%, mi pa 70%. Letošnji kvotni deputaciji ogrska in avstrijska ste se zedinili, naj za bodoče desetletje plačujejo Ogrji 34,4%, Avstrijci pa 65,6%. Toda češki poslanci in slovenski so temu nasprotovali, ker je 65,4% preveč plačila za Avstrijo. Dr. Fořt je danes v jako dolgem govoru dokazoval, da bi se zgodila nova huda krivica Avstriji, če se sklene, naj Ogrji plačujejo samo le 34,4%. Ta predlog bo zagovarjal levičar dr. Menger. Vpraša se le, jeli bota govornika danes dovršila svoja govora.

Tukaj — zde! Evo me!

Mnogo vojakov je bilo že kaznovanih, ker niso izgovorili pri zaslišanju nemške besedice: hier, ampak so izrekli svojo domačo besedo: tukaj! ali češki: zde! Ko so ob koncu seje 12. decembra bili poklicani od predsednika razni poslanci, da povejo, koga kdo voli kot generalnega govornika, so Čehi klicali: zde! Slovenci: tukaj! Hrvati pa: evo me! Največ smeha je povzročil nemški narodnjak Heeger, ki je zaklical namesto nemški «hier» — zde! V delegacijah se je izjavil vojni minister, da mora zahtevati, da se vojaki oglašajo v nemškem jeziku.

Pravoslavni minister Kindinger.

Čehi in Slovenci se spodtikajo najbolj nad Kindingerjem, ker je za Slovence imenoval že več Nemcev kot sodnike. Vložilo se je do pravnega ministra že 88 interpelacij, on pa ni odgovoril še na nobeno. Radi tega je v seji 13. decembra vprašal v rezkih besedah poslanec vitez Berks zborničnega predsednika, ali hoče vplivati na justičnega ministra, da odgovori, kakor je dolžan, na stavljena mu vprašanja. Poslanci vseh strank so g. vitez Berksu glasno pritrdjevali k njegovim precej zasoljenim besedam.

«Ilustrovani koledar» zasežen.

Poslanec Žičkar je vložil obširno interpelacijo na justičnega ministra, ker je Hribarjev koledar za leto 1900 državni pravdnik celjski zasegel. S tem je povzročil veliko gmotno škodo g. Hribarju. Nevarna se je dozdevala g. državnemu pravdniku pesem: «Slovenecem za novo leto 1900» in pa odlomek popisa o surovih izgredih celjskih proti Slovincem in Čehom 9. in 10. avgusta t. l.

Nadsodišče v Ljubljani.

V seji 12. decembra je poslanec dr. Gregorec vložil predlog, naj se vstanovi v Ljubljani višja sodnija.

Kateketična postava.

Vsled postave z dne 17. junija 1888 št. 99 se godi mnogim kateketom velika krivica. Po tej postavi imajo pravico do nagrade na več kakor trirazrednih šolah. Če se pa nahaja v kateri župniji po več šol, katerih ni nobena več kakor trirazredna, nimajo nobene pravice do kakšne nagrade. Dela imajo mnogo več, če morajo hoditi na več šol podučevati, a plačila nobenega. Da se tej krivici pride v okom, je poslanec Žičkar v seji 13. decembra zdaj že tretjekrat vložil postavni predlog, da se imenovana postava popravi. Izvolil se bo poseben šolski odsek, ki vzame v pretres ta postavni načrt.

Vseučilišni profesor dr. Frischau.

Malo je Nemcev, ki bi nam Slovincem bili pravični. A vendar se nahajajo še nekateri nam prijazni; k tem prištevamo vseučilišnega profesorja v Gradcu, dr. Frischau. A radi tega so mu nagajali že nemški dijaki — zdaj ga je pa vseučiliščno starešinstvo celo odstavilo. Radi tega je v seji 13. decembra interpeliral dr. Ferjančič naučnega ministra, kaj namerava storiti, da se zadosti razžaljenemu profesorju.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki
za v molitev priporočene ranjke.
Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.
100 kosov od 80 kr. do 1 glđ. 80 kr.
K obilim naročilom se priporoča
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Trgovina s papirjem in galanterijskim blagom v Ptujju zraven glavarstva

Najboljše strune za citre, gosli, kitare in tamburice.

Vsake vrste okvirov in različnih podob

priporoča slav. občinstvu in prekupovalcem veliki izber kovčkov platnenih in usnjatih, denarnic, pip lesenih in porcelanastih, denarnic, ustnikov, cevi zd. pipe, žepnih nožev, škarij, nožev in vilič, žlic, britev, očal, šivank, igel za lase, glavnikov, krtačic, mila, parfumov, harmonik kakor tudi šila, dret, špagovine itd.

Dalje različnih krtač, remen in pasov, gumbov, brošk, prstanov in rinčic.

Istotam dobiva se lepi pismeni, kancelijski konceptni, svilnati in barvani papir, kovertov in vizitnic v vseh velikostih, prodaja se po zelo ugodni ceni.

Zaloga tiskovin, molitvenih in šolskih knjig. — Na veliko znižane cene, zunanja naročila se možno točno odposiljajo. Priporoča se z velespoštovanjem

8 **J. N. Peteršič, Ptuj.**

Umetno-obrtna delavnica
cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedenega
v Mariboru.
Kokoschneegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd. Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene. 45

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda.“

Dobiva se povsod. 14

Zaloga pri **Ivan Jebačinu v Ljubljani.**

Pratike in koledarji
za 1900 se dobivajo 8
na drobno in debelo v trgovini
J. N. Petersiča v Ptujju.

Na želodcu
in vsled starosti slabotnim priporoča **Benedikt Hertl**, posestnik graščine **Golitsch** pri **Konjicah**, 10 let stari, duha in telo krepčajoči narurni „**Cognac**“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zabožkom 6 glđ. franko na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 glđ. 50 kr. se vedno dobivajo pri **Al. Quandest, Maribor, Gosposke ulice.** 43-50

Zelo velika zaloga in nizke cene.

Priporočam svojo popolnoma novo sortirano zalogo: novošegnega suknja za moške in dame, vse vrste porhanta, oksfortov, posteljnine, perila, robcev, miznih prtov, servietov, bele in barvane tkanine, vsake vrste srajc, hlač, šalov, zimskih robcev, pletenih nogavic, volnenih in svilnatih robcev in vsakovrstne podlage. 6-10

Obilnemu obisku se priporočujoč, sem udani

Matevž Stergar,
V Gosposkih ulicah 11, k „Zvezdi“ v Mariboru.

K „Zvezdi“ v Gosposkih ulicah.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru
priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu
vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, **rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja** itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stolcem, **svetinjice** različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:
župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak uad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Stomšekove
„PRIDIGE OSNOVANE“
glavnih spisov šesta knjiga.

Ravnokar je dotiskana in se začne te dni razpošiljavati.

Obsega v srednji 8° za uvod: **«Vaje cerkvene zgovornosti»** str. 1—150. — Potem I. del **«Pridige ob nedeljah»** (50) str. 51—248; II. del **«Pridige ob zapovedanih praznikih»** (20) str. 251—306; III. del **«Pridige ob cerkvenih godovih»** (12) str. 309—348; IV. del **«Pridige ob godovih svetnikov sploh»** (commune sanctorum) (32) str. 351—450.

Skupaj 114 pridig izborne vsebine.

Cena broširani knjigi s poštnino je 4 K.

Dobiva se v „tiskarni sv. Cirila v Mariboru“ pa tudi po vseh drugih slovenskih bukvarnah.

Kdor hoče 400 mark⁵¹
garantirano mesečno lahko in pošteno zaslužiti? Naj pošlje naslov v znamko: **V. 21 Annoncen - Exped. K. F. Wojtan, Leipzig-Lnd.**

Žganjarija
R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

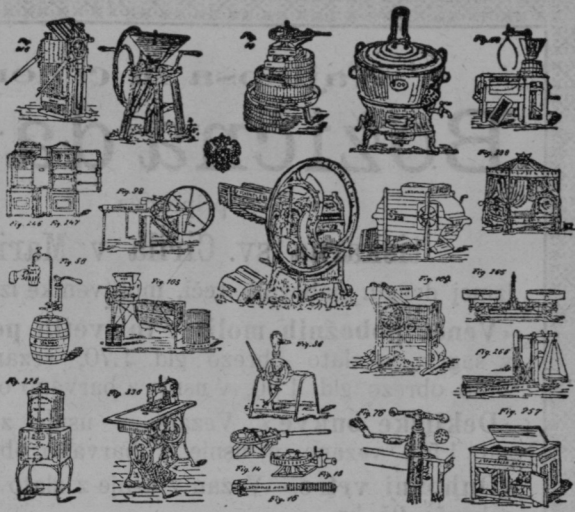
Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestanike in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekannino. 46

Rodoljubi! Spominjajte se o vsaki priliki dijaške kuhinje.

Janez Schindler,

Dunaj III., Erdbergstr. 12,
pošilja zastoj vsakemu
cenilniku v slovenskem
jeziku. V tistem se na-
haja več ko 300 podob
različnih strojev in orodja
za poljedelstvo, obrt in
hišne potrebe. Cene nižje,
kakor povsod drugod.
Pošilja se na poskušnjo.
Reelna postrežba se
jamči. Plačila prav
ugodna. Solidni krščanski
prekupci se iščejo.

Janez Schindler,
c. kr. 17-18
lastnik privilegij.
Dunaj III., Erdbergstrasse

Naznanja

se Vam, da se v novi žganjariji v
barvarski ulici 7, v Ptuiju,
(v hiši kjer je poprej prodajalnica
Martina Muršeca bila) prodaja naravno domače žganje po zelo
nizki ceni. — Posebno se priporoča za delavce droženka, tro-
pinske in slivovka, katero tam v vsaki meri in po jako nizki
ceni dobite. Poskusite in prepričali se bode, da je tam resnično
dobro kupiti in da bo vsaki z žganjem zadovoljen. Al. Mir. 17

Vožnje karte
in
tovorni listi

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

**Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.**

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje
radovoljno

Red Star Linie, Dunaj IV., Wiednergürtel 20,
Anton Rebek kolodvorske ulice, 29, Ljubljana.

ali

Julij Popper, Bahnstrasse 8, Innsbruck. 38

Kje je v Mariboru po ceni?
V Dravski ulici št. 4, pri
Adolfu Wessiaku.

Velika zaloga suknenega, platnenega in
vsakovrstnega modnega blaga

za moške in ženske obleke, vsake vrste štofov, kam-
garnov, kašmirjev, perkalov in parhantov v vseh bojah
od najcenejše do najfinejše vrste, navadnih in svi-
lenih robcev, gorke srajce, manšete, zavratnike itd.

Blago je iz prvih in najboljših tovarn in ni pre-
ležano, vendar pa lahko vsacega prav ceno postreže
6-6 udani trgovec Adolf Wessiak.

Gostilna
„Brühl“

novo prezidana s prijaznimi in
svetlimi sobami na prijaznem kraju
nalašč za izletnike primerna in
komaj 10 minut od mesta od-
daljena, zraven 2 in pol orala
zemlje, pri hiši primerne shrambe,
je na prodaj. Več se izve pri po-
sestnici Liza Ivanuš, gosposke
ulice 50, II. nadstr. v Mariboru. 2

Trgovina

z mešanim blagom Jakob Vo-
lovec, Ljutomer, poleg tudi pro-
daja lectarije in izdelovanje vseh
velikosti voščenih sveč, vse po
najnižjih cenah. V hiši gospe Ana
Kornpichl vis-a-vis gostilne Janez
Vaupotiča. — Za mnogobrojna
naročila se priporoča. 3-3

Razne
uradne pečate
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Dopisnice razglednice

(Anvishtskarten)

izdeluje podpisana prav lično, hitro in po ceni.

Kdor želi založiti kako razglednico mora
doposlati fotografijo dotičnega kraja.

Za obila naročila se priporoča

Tiskarna sv. Cirila Maribor

Koroška ulica št. 5.

Naznanilo!

Kmetijska zadruga v Žalcu naznanja vsem onim kme-
tovalcem, kateri še niso nje udje, da se dobi umetni gnoj
kompost in tomaževa žindra, kakor tudi živinska sol pri:

Anton Kolencu trgovcu v Celju

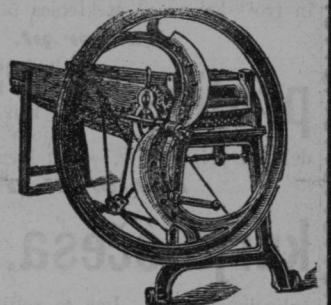
v «Narodnem domu»,

12

kamor se naj neudje zadruga obrnejo, bodo dobro, hitro
in prav ceno postreženi.

Najnovjši stroji za pripravo poklaj:

Slamorenice, krompir- in re-
poreznice, drobilni in stiskalni
stroji, soparni stroj živinske po-
klaje, prenosilne peči s štedil-
nim kotlom, kateri slednji je položen,
ali ne, vravnati tako, da stoji, ali se prevažajo,
da se kuha ali pari v njem živinska poklaja,
krompir; služi še drugim gospodarskim in do-
mačim potrebam itd.

Nadalje: Stroji za luženje turčice,
čistilnice za žito (vetrnice), žitni
trijeri (žitočistilniki), stiskalnice za slamo in seno, ki
se gonijo z roko, stojijo, ali se lahko prevažajo. Vse imenovane stroje izdeluje
in prodaja z jamstvom, da so najboljše, najtrpežnejše izdelani,

P. H. MAYFARTH in drug,

c. kr. izjemno priv. tovarne gospodarskih strojev, livarne in fužine s parom
Na Dunaju, II./I Taborstrasse št. 71. 6-6

Odlikovani z več kot 400 zlatimi, srebrnimi ter bronastimi kolajnami.

Ilustrovani katalogi in priznanilna pisma gratis. — Zastopniki in prekupci se želijo.

Zaloga in posojilnica glasovirjev

Berte Volckmar,

državno izkušane učiteljice na glasovirju

v Mariboru, Gornjih gosposkih ulicah št. 54,

v pritličju nasproti c. kr. državne gimnazije

Priporoča svojo bogato zaloo

novih

glasovirjev

in

pijanin

(s križnimi strunami,
orehovo polituro, črni in
ameriški orehov les)

kakor tudi

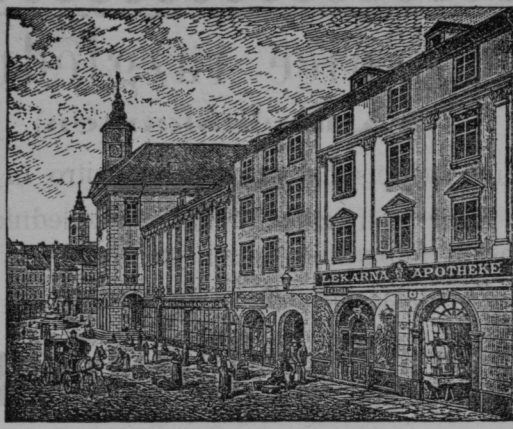
Harmonij

po evropskem in ameriškem seznanem sestavu iz najboljših tovarn po
tovarniških cenah. 11-12

Glasovirji „Ehrbar“!
Jamči se pismeno. Plačuje se v obrokih. Stari glasovirji se zamenjavajo in prodajajo.
Posojila po najnižji ceni.

Lekarna
Trnkóczy
v Ljubljani (Kranjsko)

prilporeča naslednja, dobro preskušena zdravila:

Najceneje se dobiva v tej lekarni pri naročitih po pošti, ter se od tu pošilja koj celo samo en komad.

Štedljivim gospodinjam, dojenčkom, otrokom, nervoznim, rekonvalescentnim, slabotnim, tistim, ki trpijo vsled pomanjkanja krvi in bledice, vsakemu bolniku, sploh vsakemu se priporoča mesto slabe, razburjajoče kave in ruskega čaja **dr. pl. Trnkóczyjev kakao-sladni čaj** kot okusno, redilno, zdravo in ceno živilo. Zavoj (1/4 kile vsebine) 20 kr., 14 zavojev samo 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

želodečne kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 1 tucat 2 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

krogeljice odvajalne (čistilne) čistijo želodec. — škatlja 21 kr., zamotek 1 gld. 5 kr., —

Pocukrene krogeljice. 1 škatulja 40 kr., 3 škatulje 1 gld.

Varstvena znamka.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

pršni, pljučni in kašlev sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvorljivim vapnenim železom, utiša šelka, raztvorja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvorí kri. — 1 steklenica 56 kr., pol tucata 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

protinski ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) je kol bol utešujoče, ublažujoče drgnenje za križ, roke in noge, kot zopet poživljajoče drgnenje po dolgi hoji in težkem delu itd. priporočljiv. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja tinktura za

kurja očesa, izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradovice, utrpjenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolečino namaže. Steklenica po 40 kr., 6 steklenic 1 gld. 75 kr.

Varstvena znamka.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnena na ohranjenje zdrave in krepke živine, opozarjamo jih posebno na naše dijetetične redilne preparate za živino.

7-12

Dokt. pl. Trnkóczya

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah in konjih. Že skoro 50 let z najboljšim uspehom v rabi, kadar živina noče žreti, za zboljšanje mleka. Zamotek z navodom kako se more rabiti 50 kr., 5 omotov 2 gld.

Prašičji

redilni, krmilni prah. Varstveno in dijetetično sredstvo za prašiče. Za znotranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsče. 1 zamotek 25 kr., 5 omotov samo 1 gld.

Varstv. znamka.

Organist

ceciljanec in mežnar se z novim letom sprejme v župniji Šmartno pri Gornjemgradu. 2-2

KUVERTE

s firmo priporoča tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Na prodaj.

hiša 3 minute od farne cerkve v Olimju, močno zidano, z dvema sobama, mesnico, pivno kletjo in velikim vrtom. Cena 500 gld. — Sposobno tudi za penzionistmašnike. Posesnik Ant. Mihelin, Sopote 57, p. Podčetrtek. 2-4

Najlepša in cenena Božična darila

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

izmej drugih nabožnih reči, molitvenike iz svoje zaloge:

- «Venec pobožnih molitev in svetih pesmi» Vezan v šagrin in zlato obrezo gld. 1.70, vezan v usnje in zlato obrezo gld. 1.60, v usnje z barvano obrezo gl. 1.40.
- «Dekliške bukve.» Vezane v usnje z zlato obrezo gld. 1.50, vezane v usnje z barvano obrezo gld. 1.30.
- «Duhovni vrtec.» Vezan v usnje z zlato obrezo 85 kr., s kopčo 95 kr.
- «Sveto opravilo.» Vezan v usnje z zlato obrezo 55 kr., z barvano obrezo 45 kr.
- «Ključek nebeški.» Vezan v polusnje z zlato obrezo 40 kr., v usnje in z zlato obrezo 50 kr.

Dalje se dobijo še molitveniki: Sv. Alojzij, Rafael, Pot v nebesa, Hvalite Boga, Marija Devica, Pobožni otrok itd. itd.

Vse stroje za poljedelstvo. Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. **Sušilnice** za sadje in zelenjavo. **Škopilnice** proti peronospori, poboljšani sestav Vermorelov. Aparate za sumporavanje lozov.

Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav.

Slamoreznice jako lahko za goniti in po zelo zmernih cenah. **Stiskalnice za seno in slamo** ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

Ig. Heller na Dunaju, II/2 Praterstrasse 49. 18-20

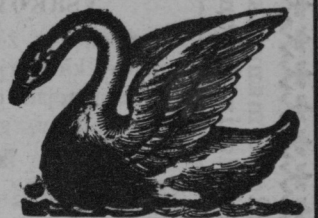
Zastopniki se iščejo. — Ceniki brezplačno. — Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati.

Za pranje pri boleči koži pri

Ljudeh in živalih

ni boljšega sredstva, nego

Schichtovo patentno milo (trdo kalimilo) z znamko laboda.

varstvena znamka.

V obče je znano, da je to milo najboljšo sredstvo čistiti **volneno in svilnato robo,**

ter da prav lepo pere pri najmanjšem trudu in največji varčnosti obleke belo perilo. To milo dvakrat več izda, kakor vsako drugo. — Če se v kakem kraju ne prodaja, obrni se naravnost do tvrdke, ki pošlje za 2 gld. 50 kr. franco po celi Avstriji in Ogrski zavoje po brutto 5 kgr. 6-8

Jurij Schicht, Aussig a./Elbe, tovarna mila, sveč in olja.

Največja tovarna teh izdelkov v Evropi. — Schichtovo patentno milo je bilo na internacionalni razstavi na Dunaju 1894 odlikovano z zlato kolajno.

Dobra, varčna kuhinja.

Maggi-jevo juhino sladilo je edino, ki more v trenutku močno napraviti vsako juho in vsako slabotno pomako; — le nekaj kapljic zadostuje. Dobiva se v originalnih steklenicah od 50 vinarjev naprej v vsaki delikatesni, kolonijalni in špecarijski prodajalnici in drogerijah. Originalne steklenice se zopet po ceni napolni z Maggi-jevim juhinim sladilom.